

ОСОБЛИВІ ПОТРЕБИ — ОСОБЛИВІ МОЖЛИВОСТІ

Реалізація творчих проєктів у позаурочній діяльності

Олена КОЛОСОВА, канд. пед. наук, доцентка
кафедри дошкільної та початкової освіти,
Вінницький ДПУ імені Михайла Коцюбинського

Кожна особистість, доросла чи юна, має право на щасливе життя, повагу до своїх потреб і вподобань, на можливість самореалізації. Тож закономірно, що нині в Україні набирає обертів інклюзія. Важливо, аби до цього процесу в першу чергу залучалися юні громадяни нашої країни — саме їм розбудовувати її в майбутньому на засадах рівності, демократії, взаємоповаги.

Автори публікації пропонують прищеплювати дітям ці ідеї під час виконання творчих проєктів, що базуються на співпраці учнів загальноосвітніх шкіл, вихованців спеціальних закладів, членів родин та педагогів.

У системі навчально-виховної роботи педагога важливе місце відводиться позаурочним заходам, що вирізняються значним розмаїттям змісту, форм, методів, прийомів, засобів проведення. Такі особливості пов'язані з тим, що позакласна діяльність не регламентується програмою, часом і місцем реалізації.

Мета позаурочної виховної діяльності
(за Л. Канішевською):

- уточнення, розширення й поглиблення знань, умінь і навичок учнів;
- розвиток самостійності дитини, з урахуванням особистісних інтересів, здібностей і нахилів;
- забезпечення якісного та корисного відпочинку.

Великі можливості для досягнення зазначеної мети відкриваються під час роботи над проєктами, особливо колективними, які забезпечують творчу самореалізацію, соціальний і комунікативний розвиток учнів.

Саме у ході колективних проєктів розширюється сфера спілкування вихованців, активізується їхня потреба в набутті соціально корисних конструктивних якостей, розвивається мислення, впевненість у собі, вміння логічно викладати зміст проєкту і планувати послідовну діяльність, підвищується самооцінка й зміцнюється бажання самовдосконалюватися.

Особливості реалізації проєкту “Крила душі”

Цікавий напрям проєктної діяльності — дослідження змісту художнього твору, зокрема народної казки, та ілюстрацій до нього.

Так, вихованці НВК “ЗСШ I–II ст. — ліцей № 7” м. Вінниці під час вивчення казки “Кривенька качечка” розглянули різні видання цього твору. Особливу увагу дітей привернула книжка, проілюстрована Валентиною Мельниченко (видавництво “Веселка”).

У ході дослідження цієї версії казки учні реалізували такі **завдання**:

- дослідили витоки казки “Кривенька качечка”;
- взяли участь у майстер-класі з виготовлення пластилінових картин-ілюстрацій до цієї казки;
- ознайомилися з особливостями гончарства як виду декоративно-ужиткового мистецтва, виготовили глиняні зозульки для театральної постановки;
- провели екскурсію до бібліотеки, під час якої ознайомилися з книжками, написаними шрифтом Брайля;
- поспілкувалися з психологом на тему “Люди з особливими потребами, хто вони?”;
- на заняттях гуртка обговорили питання “Що таке толерантність”, “Чи можна у спілкуванні із незрячою людиною вживати слово «дивись?»”;

- створили аудіо- й тактильні книжки для дітей з порушеннями зору;
- виготовили костюми й декорації для інсценізації казки;
- інсценували казку “Кривенька качечка”.

Етапи роботи над проектом

Реалізація проекту відбувалася у кілька етапів.

I. Підготовчий. Визначення теми й завдань, планування роботи (добір джерел інформації, способів її збирання й аналізу, визначення очікуваних результати).

II. Пошуковий. Добір інформації, розв’язання проміжних завдань, дослідження, аналіз інформації, формулювання висновків, оформлення звітів.

III. Презентація результату.

Важливим чинником, що забезпечує успішність творчих проектів, є співпраця з батьками. Під час реалізації проекту “Крила душі” використовувалися такі **форми діяльності:**

- круглий стіл з батьками (психолого-педагогічне обґрунтування ефективності творчих проектів у навчально-виховному процесі);
- спільне виконання учнями і їхніми батьками практичних завдань;
- колективна підготовка презентації результатів роботи групи (оформлення інформаційних повідомлень, журналів спостережень, тактильних книжок, фотовиставок тощо).

У ході пошукової діяльності молодші школярі дізналися, що на сьогодні відомі два варіанти народної казки “Кривенька качечка”. Перший, загальновідомий — це наддніпрянський, а другий — подільський, що був записаний керівником театральної студії “Подорячки” Оленою Рудишиною зі слів своєї прабабусі.

Вимоги до оформлення тактильних книжок для слабозорих дітей

- На сторінці має бути мінімум зображень, щоб другорядні деталі не відволікали від основних.
- Контраст предметів і тла має бути чітким. Бажано, щоб тло було іншим на дотик.
- Усі зображення максимально реалістичні, з дотриманням пропорцій.
- Людей і тварин слід зображувати у таких ракурсах, аби було видно всі кінцівки, вуха тощо.

Текст подільського варіанту казки був узятий за основу для написання сценарію театральної вистави й адаптований до сприйняття учнями молодшого шкільного віку. Батьки вихованців театральної студії допомогли надрукувати сценарій шрифтом Брайля, виготовили фігурки та випуклі зображення персонажів і важливих для сюжету предметів (качечку в гніздечку, намисто, пір’ячко, веретенце з клубочком, маленький свищик-зозулечку). Результати оформили у вигляді тактильної книжки. За основу для образів взяті персонажі книжок, проілюстрованих В. Мельниченко.

Результати проекту було презентовано у формі театральної вистави. До її підготовки долучилися діти з ООП — вихованці Вінницького обласного центру соціальної реабілітації дітей з інвалідністю “Промінь”. Така співпраця посилює рефлексивну реакцію дітей, активно сприяє розумінню ними власних можливостей, збагачує досвід доцільної діяльності молодших школярів у соціумі; а також — сприяє соціалізації дітей з ООП, забезпечує умови для розкриття їхніх обдаровань, підвищує самооцінку й мотивацію.

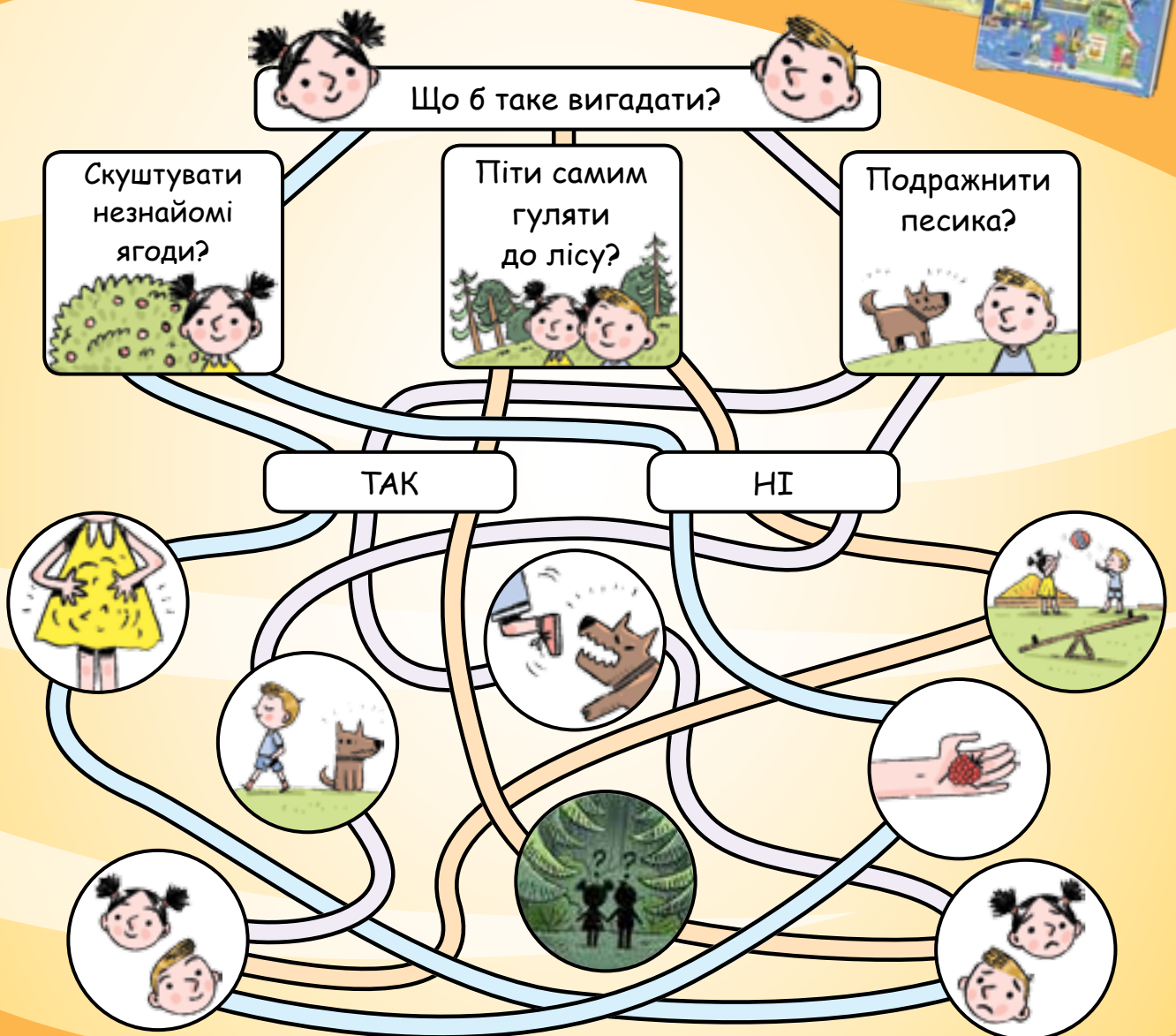
**На сцені диво справжнє проявилось,
Як качечки дівчатками зробились.**
(Це та наступні фото надіслала О. Рудишина)

Цікаві комікси
та ігри для дітей –
щомісяця у журналі

ДЖМІЛЬ
Дослідження, Живопис, Музика і Література

- Допоможіть дітям пройти маршрут, уникнувши небезпек.

Читайте на сайті JMIL.COM.UA

Оформлюйте передплату на журнали "УПШ" та "Джміль"
Щомісяця отримуйте надійну методичну підтримку!